

Turvallisuus on yhteinen asia- tapahtuma

Tervetuloa!

Haso

Ohjelma

Tervetuloa!

Harri Palviainen, Hason toimitusjohtaja

72 h-varautuminen ja kotivara

Walteri Jokela, Helpen turvallisuuskouluttaja

Tauko

Turvallisuus Hasossa

Teemu Saarikivi, Hason ylläpitöpäällikkö, turvallisuustyöryhmän puheenjohtaja

Asukkaiden vapaaehtoinen turvallisuustyö

Anja Aatsinki, Helpen turvallisuuskouluttaja

Haso

Yksilön varautuminen

WALTERI JOKELA

Mitä on varautuminen?

- ▶ Varautuminen on ratkaisujen etsimistä etukäteen.
 - ▶ Riskien tunnistaminen
 - ▶ Ennaltaehkäisy
 - ▶ Vahinkojen minimointi
 - ▶ Normaalitilanteen tehokas palauttaminen

American prepping

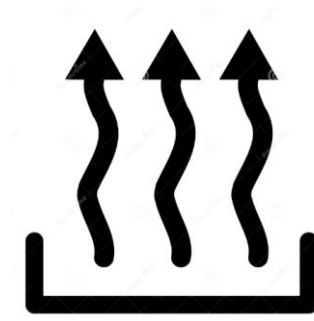
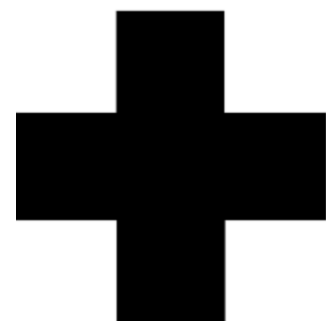
- Yksilökeskeistä
- Tyypillistä anarkismi ja yhteiskuntavastaisuus
- Yleensä keskittyy äärimmäisiin, äkillisiin kriiseihin.

Suomalainen varautuminen

- ▶ Varautuminen ei perustu ideaan totaalista romahduksesta vaan keskittyy myös pienempiin häiriötilanteisiin
- ▶ Yksilön varautuminen on osa yhteiskunnan toimintojen tukemista.

Tyypilliset varautumisen osa-alueet

Henkilökohtainen häiriötilanne

Yhteiskunta toimii
normaalisti, sinun
elämäsi ei

- ▶ Oma sairastuminen
- ▶ Loukkaantuminen
- ▶ Tulipalo
- ▶ Auton hajoaminen korpeen
- ▶ Keskeisten kodin toimintojen rikkoontuminen

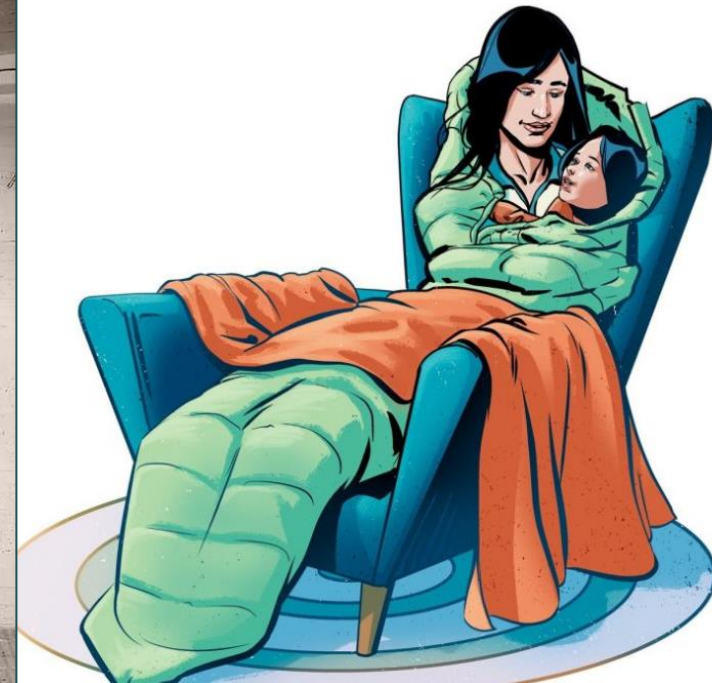
- ▶ Potkut
- ▶ Parisuhteen kariutuminen
- ▶ Odottamattomat kulut

Suojautuminen kotona /Bugging in

- ▶ Kotona pärjäämistä poikkeavissa olosuhteissa

- ▶ Kodin käyttämistä fyysisenä suojaavana rakenteena =sisälle suojautuminen.

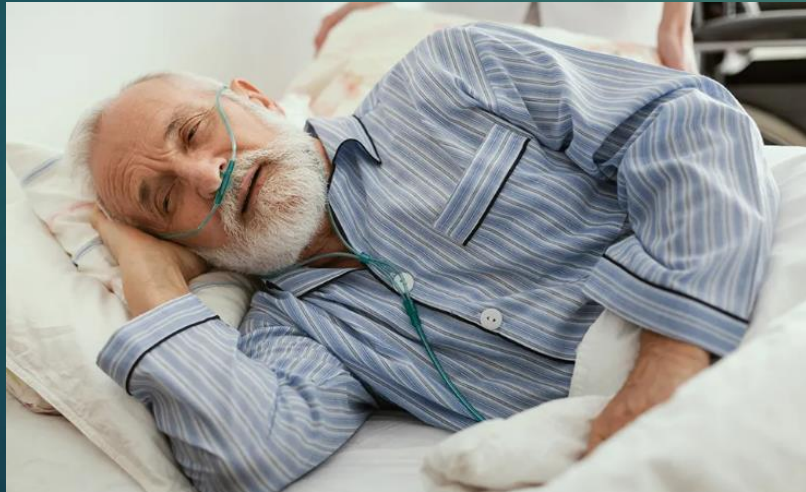

Siirtyminen vaara- alueelta/ Bugging out

- ▶ Äkillinen lähtö
- ▶ Sekava tilanne
- ▶ Epävarma määränpää

- ▶ Liikkumista puutteellisin keinoin
- ▶ Katkokset liikenneyhteyksissä
- ▶ Suuret ihmismassat liikkumassa kerralla

Alueellinen häiriötilanne

Yhteiskunta pyörii, mutta usealla ihmisellä menee samaan aikaan huonosti.

Sisällysluettelo

1. Johdanto
2. Alueellisen riskiarvion valmisteluprosessi
3. Alueellisesti merkittävien riskien arviointi
- 3.1. Yhteiskunnalliset muutosvoimat
- 3.2. Merellinen suuronnettomuus
- 3.3. Ilmaliikenneonnettomuus
- 3.4. Raideliikenneonnettomuus
- 3.5. Kemikaalionnettomuus
- 3.6. Ydinvoimalaonnettomuus
- 3.7. Sään ääri-ilmiö
- Myrskyt
- Tulvat
- Pitkään jatkunut kuuma ja kuiva sääjakso
- Avaruusmyrsky
- 3.8. Pandemia
- 3.9. Tietoliikenteen tai -järjestelmän vakava häiriö
- 3.10. Isojen joukkojen väkivaltainen liikehdintä, mellakka
- 3.11. Laajamittainen maahantulo
- 3.12. Vesihuollon vakava häiriö
- 3.13. Voimahuollon vakava häiriö

16
~~10~~ vuotta vesikriisistä: Nokian Uutisten lukijoiden kommenteista huokuu hätä ja turhautuminen

Jaa

Tallenna

Kommentoi

KUVA: ANNA HYTTINEN / ARKISTO

Anne Haapalainen

26.11.2017 6:03

Apetitin tehtaan ammoniakkivuoto on saatu pysäytettyä – tuotantolaitos jatkaa tilojen tuulettamista

Helen Sähköverkko

@HELSahkoverkko

Sähköt on saatu palautettua kaikille asiakkaille Herttoniemen ja Vartiokylän alueella. Sähkökatkon syynä oli muuntamon päälle kaatunut puu. Pahoittelemme häiriöstä aiheutunutta haittaa.

2.49 ap. · 23. marrask. 2023 · 745 Näyttöä

Kansallinen häiriötilanne

Koko yhteiskunta on vaikeuksissa

Kansallinen riskiarvio 2023

Sisäinen turvallisuus | Sisäministeriön julkaisu 2023:4

3	Arvioidut uhkamallit ja häiriötilanteet
3.1	Informaatiovaikuttaminen
3.2	Poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen painostus
3.3	Sotilaallisen voiman käyttö
3.4	Laajamittainen maahantulo ja painostaminen maahantulijoita ohjaamalla
3.5	Yhteiskunnan rakenteisiin tai laajoihin ihmisjoukkoihin tehty terroristinen tai muu väkivaltainen isku
3.6	Isojen väkijoukkojen, ryhmien tai yhteisöjen väkivaltainen liikehdintä tai yhteiskuntajärjestystä vaarantava toiminta
3.7	Julkisen talouden häiriö
3.8	Rahoitusjärjestelmän häiriö
3.9	Energiahuollon häiriöt
3.9.1	Sähkön saannin suurhäiriö
3.9.2	Polttoaineiden saannin vakavat häiriöt
3.10	Tieto- ja viestintäverkkojen ja palveluiden häiriöt
3.11	Kuljetusten jatkuvuuden häiriöt
3.12	Terveyturvallisuuden häiriöt
3.12.1	Mikrobilääkeresistenssi
3.12.2	Pandemia tai muu vastaava laajalle levinnyt epidemia
3.12.3	Eläintautiepidemiat
3.13	Vesihuollon häiriöt
3.14	Elintarvikehuollon häiriöt ja ruoka- ja ravintoturvan heikkeneminen
3.15	Laajat tai pitkäkestoiset onnettomuustilanteet
3.15.1	Merellinen monialaonnettomuus
3.15.2	Vakava ydinvoimalaitosonnettomuus Suomessa tai Suomen lähialueilla
3.15.3	Useampi yhtäaikainen laaja maastopalo
3.15.4	Äärimmäisen voimakas avaruusmyrsky

Kuva 1. Yhteiskunnan elintärkeät toiminnot (Yhteiskunnan turvallisuusstrategia 2017)

ELINTÄRKEÄT TOIMINNOT

Väestön suojaaminen ja suojautuminen

**Sisälle suojautuminen
ja tilapäiset väestönsuojat**

**Yleiset ja yksityiset
väestönsuojat**

**Väestön omaehtoinen
siirtyminen vaara-alueelta**

Väestön siirtäminen

Yksilön osa

- ▶ Yksilön vaikutusmahdollisuudet etenkin suurissa kriiseissä ovat rajalliset

MUTTA

- ▶ Yksilön toimintakyvyn säilyttäminen on keskeinen osa koko yhteiskunnan selviytymistä

ULKOMAAT

Venäjä valmistelee kansalaisiaan ydinsotaan – Tällainen oli valtava harjoitus

Venäjällä harjoiteltiin mahdollista ydiniskua varten.

Artikkelin on yli 9 vuotta vanha

Kotimaa

Fingrid: Sähköjen palauttaminen koko Suomeen veisi vuorokausia

Tiistaina järjestetty mittava Valve 2014 -sähköhäiriöharjoitus on puhuttanut paljon vielä keskiviikkonakin. Suomen kantaverkkoa ylläpitävän Fingridin valvomopäällikkö sanoo harjoituksen osoittaneen, että aiemmat oletukset ovat olleet liian optimistisia. Suomi selviäisi omin voimin, mutta aikaa se ottaisi.

Kiinassa ensimmäinen ihminen kuollut mysterivirukseen – pelätään olevan samaa perua kuin tappava SARS

Tauti on levinnyt mereneläviä myyvällä markkinapaikalla.

Mysteritautia tutkitaan laboratoriossa Etelä-Koreassa. EPA/AOP

Keskeiset, mutta yllättävät varautumisen osa-alueet:

- ▶ Terveys
 - ▶ Hyvä yleiskunto
 - ▶ Oman terveystilanteen kartoittaminen
 - ▶ Terveelliset elämäntavat
- ▶ Henkinen resilienssi
 - ▶ Oman epämukavuusalueen sietäminen
 - ▶ Positiivinen elämänsenne
- ▶ Yleishyödylliset elämäntaidot
 - ▶ Kyky korjata
 - ▶ Retkeily
 - ▶ Kyky viihtyä ilman älylaitteita
- ▶ Sosiaaliset suhteet
 - ▶ Naapuriapu
 - ▶ Lähipiirin asiantuntemus

Kiitos

Walteri Jokela

*Varautumista, väestönsuojien käyttöä ja
paloturvallisuutta juuri sinun tarpeisiisi*

LinkedIn:

Puh. 0451106633

Helsingin Asumisoikeus Oy

Turvallisuus on yhteinen asia

Turvallisuus Hason kotitaloissa

Teemu Saarikivi,
ylläpitöpäällikkö, Haso Oy

Helsinki

Haso

Turvallisuustyöryhmä

Perustamiskirja: ”Turvallisuustyöryhmän tehtävänä on linjata Hason turvallisuustoiminnan järjestäminen strategisella tasolla ja ottaa kantaa sekä hyväksyä Hason sen perusteella esittämät käytännön toteutustoimet.”

Jäsenistö 2024-2026

Puheenjohtajana

Sihteeri

Viestintäasiantuntija

Hason Hallituksen nimeämä asukasedustaja

Makrotason asiantuntija ja kodin turvallisuus

Ilkivalta, murrot, vahingonteot

Kohteiden perusjärjestelmät

Hason ylläpitopäällikkö

Hason tekninen päällikkö

Haso asiakkuuspäällikkö

HELPE ry toiminnanjohtaja

IHL-Turva Oy:n myyntijohtaja

Haso ylläpito ja tekninen

Teemu Saarikivi

Henrik Hämäläinen

Katja Remes

Bengt Halme

Olli-Veikko Kurvinen

Caj Gardemeister

Haso

9.10.2024

22

Turvallisuuden osa-alueet, joihin uusi turvallisuustyöryhmä keskittyy

- 1. Makrotason häiriöt yhteiskunnassa**
- 2. Hason sekä asukkaiden omaisuuteen kohdistuvat uhat**
- 3. Kohteiden perusjärjestelmistä johtuvat vakavat häiriöt**
- 4. Kodin ja talon sisäinen turvallisuus**

Mahdolliset häiriöt ja turvallisuusuhat osa-alueittain

Makrotason häiriöt yhteiskunnassa

- Sodan uhka
- Pandemiat
- Häiriöt maanlaajuisissa järjestelmissä
- Suuronnettomuus
- Yhteiskunnallinen levottomuus

Hason sekä asukkaiden omaisuuteen kohdistuvat uhat

- Murrot
- Ilkivalta
- Tuhopoltto

Kohteiden perusjärjestelmistä johtuvat vakavat häiriöt

- Pitkäaikaiset keskeytykset perusjärjestelmien toiminnassa:
 - sähkö
 - vesi
 - lämpö
 - ilmanvaihto
 - hissi
 - netti
 - jätevesiviemäri

Kodin ja talon sisäinen turvallisuus

- Väkivallan uhka
- Tulipalo
- Tapaturmat
- Järjestyshäiriöt
- Uusavuttomuus

Varautumiskeinot: Makrotason häiriöt yhteiskunnassa

- Väestönsuojan lakisääteinen toimivuus
- Pelastussuunnitelma
- Kohteen turvallisuusorganisaatio
- Koulutus
- Kriisiviestintäsuunnitelma
 - Toimintakortit eri tilanteisiin

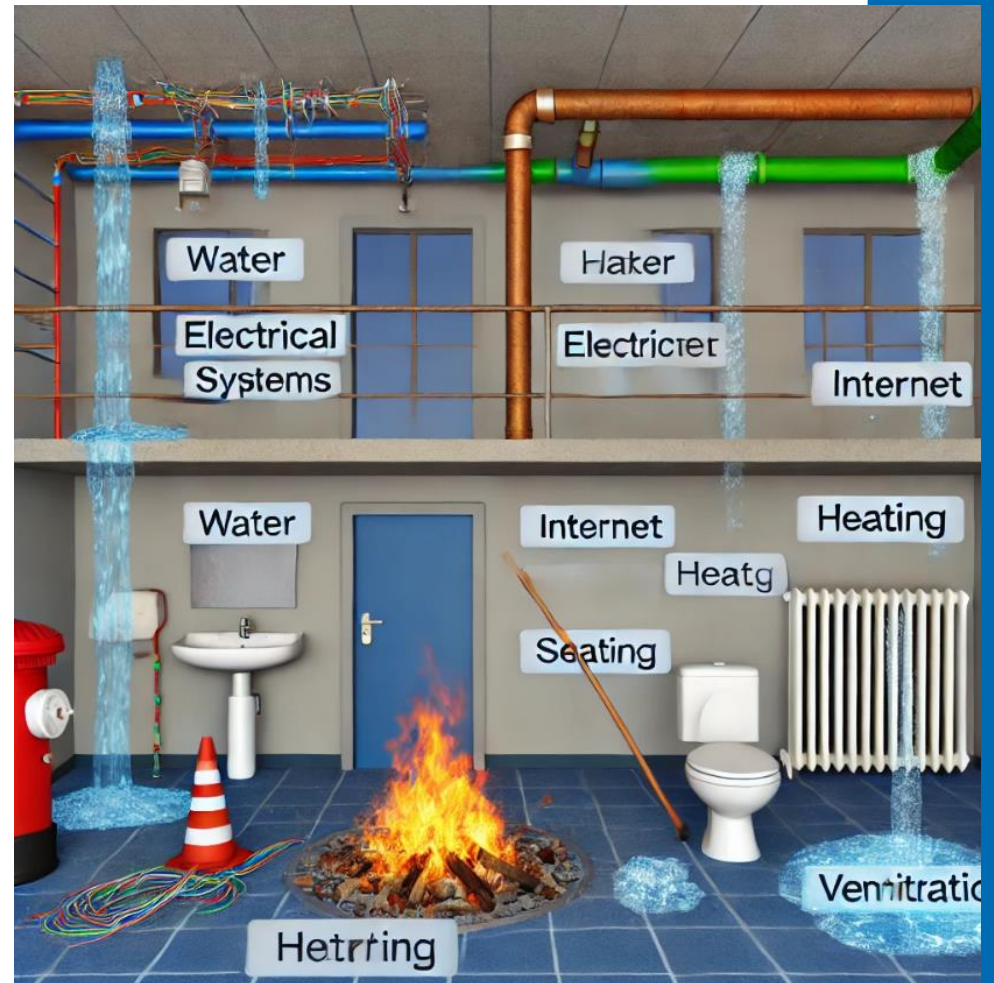
Varautumiskeinot: Hason sekä asukkaiden omaisuuteen kohdistuvat uhat

- Lukoston toimivuus ja turvallisuus
- Murtosuojaus
- Kameravalvonta
- Sähköiset kulkulokit
- Pihojen läpikulku
- Piha- ja yleisten tilojen valaistus
- Näköesteet
- Suunnitteluajainen toiminta
- Palo-osastointi
 - Merkinnot
- Yhteisvastuullisuus
- Tietoisuuden ja tiedon lisääminen

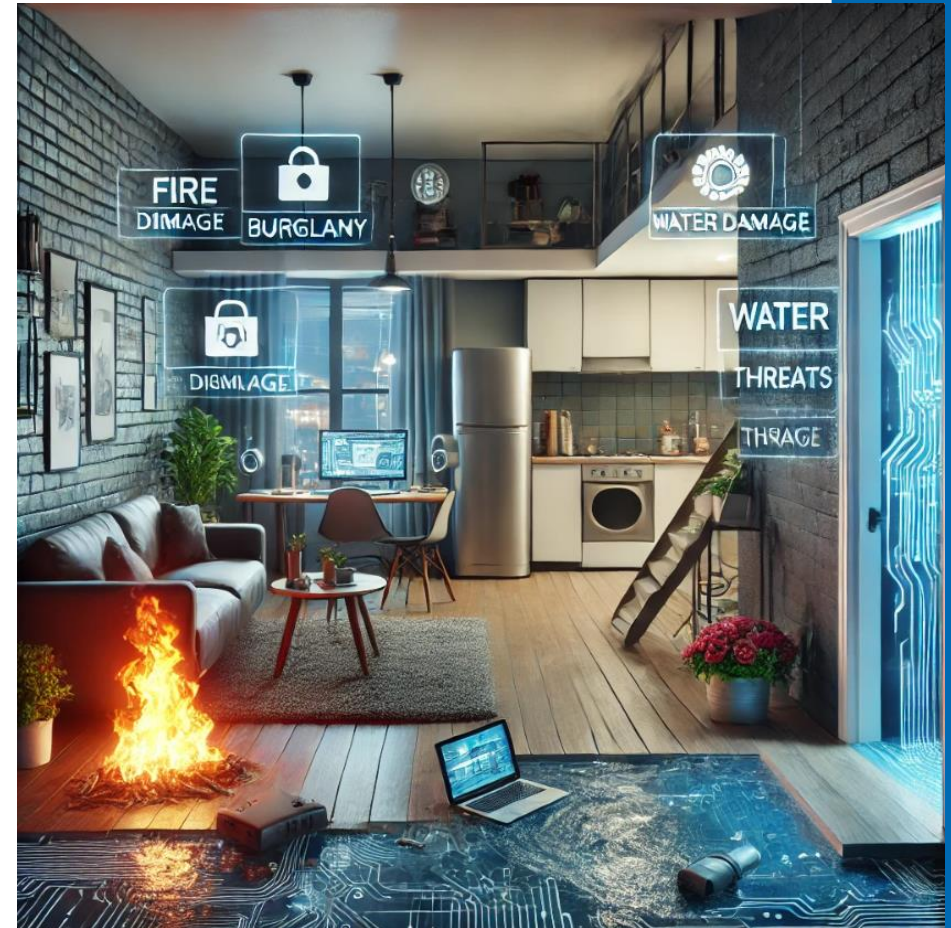
Varautumiskeinot: Kohteiden perusjärjestelmistä johtuvat vakavat häiriöt

- Ennaltaehkäisy
 - Yhteistyökumppanit tuntevat järjestelmät
 - Olennaisten kumppanien kouluttaminen
 - Ennakoiva huolto
- Huolellinen suunnittelu korjaustilanteissa
- Häätötilanteen toimintasuunnitelma
- Toimintasuunnitelma pysyvään korjaukseen
- Viestintäsuunnitelma
 - Asukastiedot ajan tasalla
- Tonttisulut, yms. tiedossa ja tallennettuna

Varautumiskeinot: Kodin ja talon sisäisen turvallisuuden lisääminen

- Palovaroittimet
- Kosteusilmaisimet
- Alkusammutuskalusto
- Häiriökäyttäytymiseen reagointi
- Huoli-ilmoitus - Palokuorman tarkastus
- Toimintaohjeet tulipalossa
- Opasteet
- Kotivara
- Viestintä
- Järjestyssäännöt
- Tavaroiden säilyttäminen asianmukaisesti
- Kohteen turvallisuusorganisaatio
- Toimintasuunnitelma asuntopalon sattuessa (JVT)

Nostoja toimenpiteistä 2024-2025

- Verkkovirtaan kytketyt palovaroittimet (kohteet 2009 alkaen + 10 vuoden ikä) uusittu jo 2024 aikana. Hanke vielä käynnissä.
- Tästä eteenpäin uusinta vuosittain, kun laitteelle tulee ikää 9 vuotta. Kokonaismäärä on noin 5000 kpl vuosina 2025-2034.
- Patterikäyttöisten palovaroittimien vaihdon kilpailutus käynnissä. Kohteet 1994-2009 54 kpl. Laitteiden määrä noin 5700 kpl. Arvioitu yksikköhinta asennuksineen noin 15€/laite. Hanke valmis 10/2025.
- Kohteiden kiinteistöpuomien lisäys lumiturvallisuuskäyttöön + muuhun rajoittamiseen. Hanke valmis 2024.
- PELSU-päivitykset 2024-2025 + turvallisuushuomiot.
- VSS-tarkastukset (määräaikais, 10v) käynnissä.
- Kiinteistöturvalaitteiden sopimus uusittu (PAP) ja toiminta käynnissä.

Asukkaiden vapaaehtoinen turvallisuuustyö

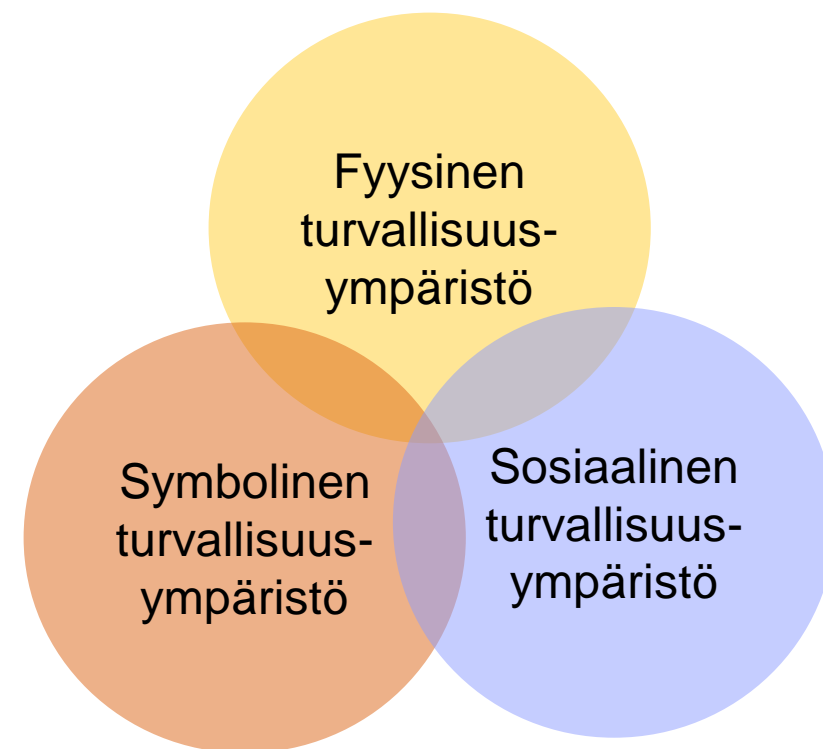
9.10.2024 Anja Aatsinki

HELSINGIN PELASTUSLIITTO
HELSINGFORS RÄDDNINGSFÖRBUND

Mistä koostuu turvallinen asuminen?

- Turvallista ympäristöä hahmotetaan usein sen fyysisten ulottuvuuksien kautta
 - Lainsäädännön fyysiset ilmentymät
 - Rakenteellinen ja tekninen turvallisuus
- Turvallisuus on kuitenkin monitahoinen, yksilöllinen ja kokemuksellinen käsite
 - Kokemukseen turvallisuudesta vaikuttaa se, miten olemme ja elämme fyysisessä ympäristössä
 - Tuntuuko koti turvalliselta paikalta?
 - Saammeko apua kun tarvitsemme?
 - Olemmeko aktiivisia toimijoita ja onko meillä valtaa vaikuttaa omaan turvallisuuteemme?
- Fyysiset tilat saavat merkityksen vasta (yhteisen) tekemisen myötä

Mukaillen: Elo S.2006 Teoria pohjoissuomalaisten kotona asuvien ikääntyneiden hyvinvointia tukevasta ympäristöstä.

Mitä tarkoitetaan asukkaan vapaaehtoisella turvallisuustyöllä?

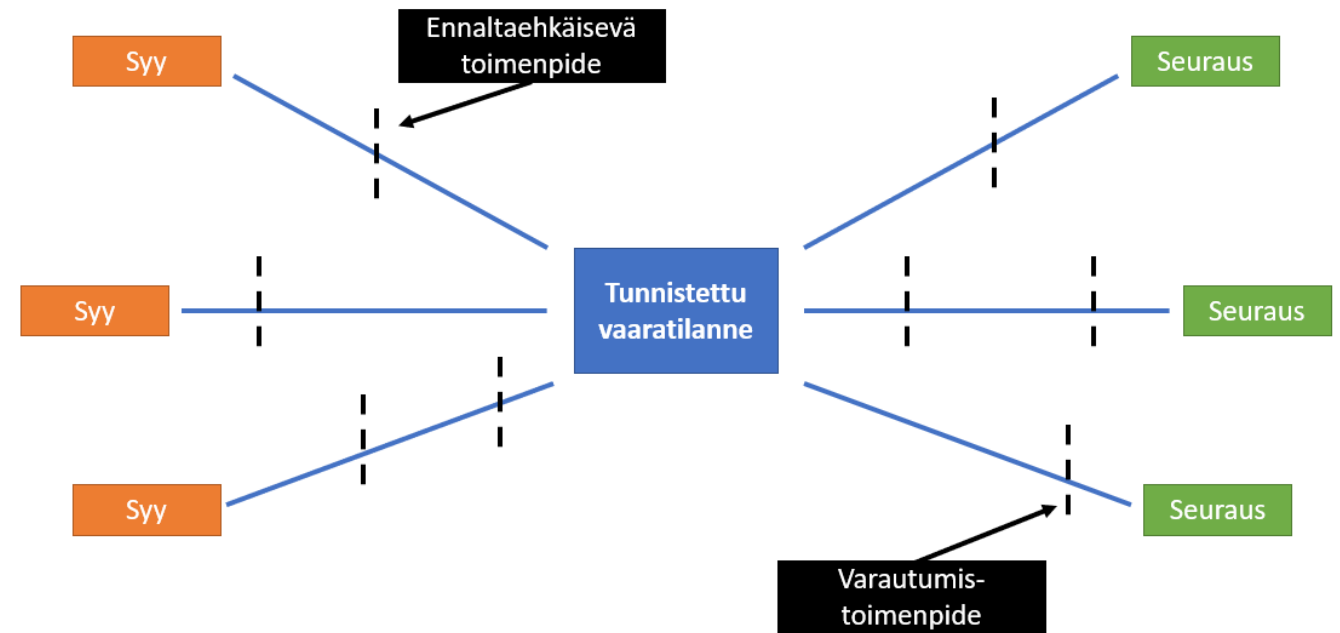
- Sellainen turvallisuuden edistämiseksi tehty työ, joka ylittää lakiminimin
 - Huolellisuusvelvollisuus ja yleinen toimintavelvollisuus koskevat kaikkia
 - Rakennuksen omistajalle annetaan vielä lisää velvoitteita

”Jokaisen on oltava huolellinen tulipalon tai muun onnettomuuden vaaran ja vahingon välttämiseksi. Jokaisen on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että hänen määräysvaltansa piirissä noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä.”
Pelastuslaki 379/2011 4 §

”Jokainen, joka huomaa tai saa tietää tulipalon syttyneen tai muun onnettomuuden tapahtuneen tai uhkaavan eikä voi heti sammuttaa paloa tai torjua vaaraa, on velvollinen viipymättä ilmoittamaan siitä vaarassa oleville, tekemään hätäilmoituksen sekä ryhtymään kykynsä mukaan pelastustoimenpiteisiin.” Pelastuslaki 379/2011 3 §

Riskienarviointi

- Elämän varrella riskit muuttuvat
 - Syyt ja seuraukset muuttuvat
 - Omaa omatoimista varautumista on muutettava
- Riskien hallinnan näkökulmasta keskeisintä on tunnistaa tapahtumaan johtavat syyt ja seuraukset, sekä pyrkiä vaikuttamaan näihin
- Syyhyn vaikuttaminen = ennaltaehkäistään riskiä
- Seuraukseen vaikuttaminen = pienennetään toteutuneen riskin vaikutuksia

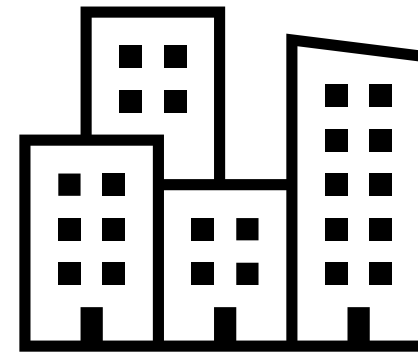

Turvallisuustoimijana yhteisössä

- Oltava tarjoilla erilaisille ihmisille sopivia mahdollisuuksia osallistua
 - Toimintakyky vaihtelee, mutta niin myös ihmisen luonne ja tarve sosiaalisille kontakteille
 - Tarjoille erilaisia osallistumisen mahdollisuuksia, niin järjestettyjä ja johdettuja, kuin omaehtoiseksi
 - Talotoimikunnat, kerhot, vastaavan tehtävät
 - Epävirallinen toimijuus
- Yhteiskunnallinen taso - Osallistuminen järjestöjen toimintaan
 - Sopimuspalokunnat
 - SPR – Suomen punainen risti
 - VAPEPA – Vapaaehtoinen pelastuspalvelu
 - Pelastuskoiratoiminta
 - Martat
 - Partio
 - Vapaaehtoinen maanpuolustus
- Muut turvallisuustyötä tukevat toimijuudet
 - Työpaikan turvallisuusvastaavana toimiminen
 - Muualla suoritetut koulutukset ja harjoitukset
 - Muut harrastukset, kuten retkeily
 - Oma kiinnostus

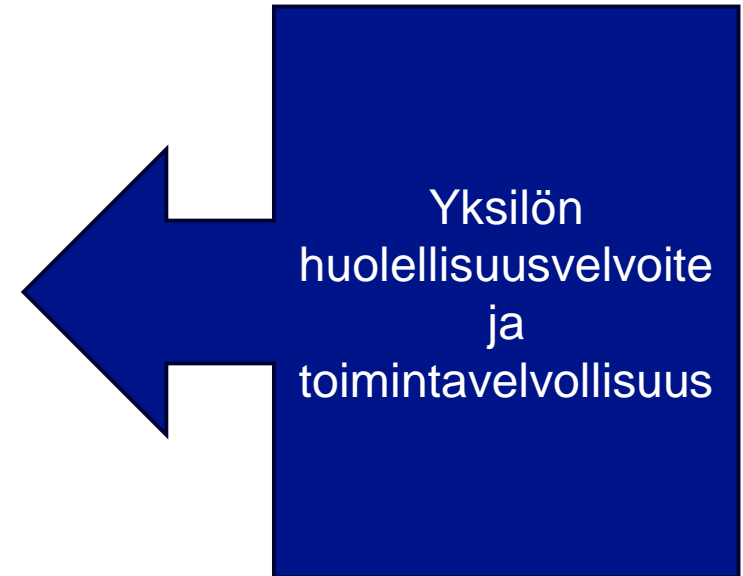
Taloyhtiön toiminta

- Turvallisuustyössä on huomioitava että se on saavutettavaa kaikille
 - Koska tehdään ja mitä, jotta yhteinen tekeminen on kaikille ajallisesti mahdollista?
 - Estääkö kielimuuri osallistumisen?
 - Onko osallistuminen mahdollista oman toimintakyvyn ja omien preferenssien puitteissa?
- Sosiaalinen ilmapiiri: Kannustuksella, avoimuudella ja ystävällisyydellä on suuri merkitys
 - Vs. Pakko, tuputus, epäreiluiksi koetut valtasuhteet, puutteelliset resurssit, huonot henkilökemiat

Juridiset vastuut

- Rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet (Pelastuslaki 379/2011 9-17 §)
 - Palo- ja poistumisturvallisuudesta huolehtiminen
 - Uloskäytävät
 - Pelastustiet
 - Laitteiden kunnossapito
 - Ilmastointilaitteisto
 - Nuohous
 - Omatoiminen varautuminen
 - Pelastussuunnitelman laadinta
 - Palovaroittimet

Turvallisuushenkilö-Taavi

- Asukaskokouksen valitsema vastuuhenkilö
 - Juridinen vastuu pelastussuunnitelman laadinnasta on HASOlla
- Taavin tehtävät
 - Koulutautuu tehtävään
 - Suunnittelee ja toteuttaa yhteisen turvallisuuskävelyn ja huolehtii, että pelastussuunnitelmaan tehdään tarvittavat päivitykset
 - Suunnittelee ja toteuttaa turvallisuusviestintää
 - Havainnoi säännöllisesti yhteisten tilojen turvallisuutta
 - Vastaanottaa ja välittää eteenpäin asukkaiden ilmoitukset

VSS-Venla

- Asukaskokouksen nimeämä vastuhenkilö
 - Juridinen vastuu suojan ylläpidosta ja käyttöönottosuunnitelmasta on HASOlla
- Venlan tehtävät:
 - Koulutautuu tehtävään
 - Tarkistaa vähintään vuosittain vuosittain, että suojan tarvikkeet ovat tallessa ja suoja muutenkin silmämääräisesti kunnossa. Tarkistaa, että ilmastointikoje toimii.
 - Ilmoittaa havaitsemistaan puutteista
 - Seuraa, että HASO tilaa tiiveyskokeet ja teettää tarvittavat korjaukset
 - Käy asukaskokouksessa läpi, mitä suojan käyttöönotto ja suojassa oleminen edellyttää jokaiselta asukkaalta
 - Opettelee käyttämään suojan laitteita ja kykenee laittamaan suojan käyttökuntoon tarvittaessa yhdessä asukkaiden kanssa
 - Johtaa suojan käyttöönottoa kriisitilanteessa ja opastaa muita asukkaita

Yhteisö-Yrjänä

- Yhteisöllisyyden veturi
- Muistaa kysyä mitä kuuluu
- Järjestää aktiivisesti talkoita ja muuta yhteistä tekemistä
- Auttaa Taavia turvallisuuskävelyn järjestämisessä, hommaa paikalle kahvit ja pullat
- Pitää omalta osaltaan turvallisuusasioita pinnalla ja huolehtii, etteivät huolet jää pyörimään pihaparlamenttiin

Asukas-Anna perheineen

- Ovat tutustuneet pelastussuunnitelmaan ja noudattavat sen ohjeita
 - Pohtivat etukäteen, miten erilaiset riskit näkyvät heidän arjessaan ja miten konkreettisesti toimivat hätätilanteissa
- Huolehtivat oman kotinsa turvallisuudesta
 - Valvovat ruuanlaittoa ja avotulta
 - Ilmoittavat, jos palovaroittimessa on vikaa
 - Hankkivat sopivaa alkusammutuskalustoa
 - Käyttävät sähkölaitteita ohjeiden mukaan
- Huolehtivat yhteisistä tiloista
 - Tavaroiden säilytys oikeilla paikoilla
 - Palo-ovien sulkeminen
 - Pelastustien vapaana pitäminen
- Rakentavat itselleen sopivan 72h kotivaran
- Osallistuvat turvallisuuskävelyihin ja muihin infoihin, seuraavat yhtiön turvallisuusviestintää
- Ylläpitävät yhteisöllisyyttä itselle sopivalla tavalla
- Ilmoittavat havaitsemistaan puutteista ja vaaranpaikoista Taaville

Kiitos!

HELPE

www.helpe.fi

HELSINGIN PELASTUSLIITTO
HELSINGFORS RÄDDNINGSFÖRBUND

Kiitos!

www.haso.fi

Haso

